

Hanke

"Tarkistan sanojen merkityksiä, koska VepKar-korpuksesta on kaikkien tekstien käännoiksi venäjäksi."

Valerija Grafova

” Saimme vain yhden puhenäytteen. Se on livvinkarjalaksi ja kestää viisi minuuttia.

ALEKSANDRA RODIONOVA

Karjalan tutkimuskeskuksen kielen, kirjallisuuden ja historian tutkimuslaitoksen lyydin kielen tutkija Aleksandra Rodionova kertoi VepKar-korpuksesta Petroskoin valtionyliopiston karjalan ja vepsän kielen opintolinjojen opiskelijoille.

KUVA: JULIA VESELOVA

VepKar-korpuksesta apua opiskeluun

Petroskoin valtionyliopiston karjalan ja vepsän kielen opintolinjojen opiskelijat käyttävät vepsän ja karjalan kielen VepKar-korpusta opinnoissaan. Verkoston suosio on kasvanut.

Opiskelijat

Julia Veselova

Karjalan Sanomat
Petroskoi
karjalansanomat@yandex.ru

Vepsän ja karjalan kielen VepKar-korpuksesta on hyötyä Petroskoin valtionyliopiston opiskelijoille. Itämerensuomalaisten filologian laitoksen karjalan ja vepsän kieltä lukevat nuoret käyttävät korpuksen aineistoa opinnäytetöissä. Esimerkiksi neljännen vuosikurssin opiskelija **Rostislav Melnikov** teki opinnäytetyön VepKar-korpuksen pohjalla.

– Opiskelijalle verkkosivut voivat olla oppimisympäristö ja tiedonhankinnan paikka. Tutkin vepsänkielistä sanastoa korpuksesta ja analysoin sitä. En voi sanoa, että se oli helppo opinnäytetyö, Melnikov kertoo.

Melnikovin mukaan korpus kaipaava enemmän sanastoa. Parhailaan verkkosivuilla on noin 65 500 karjalaisen ja vepsäläisen sanan käännoiksi venäjäksi, ja niitä lisätään koko ajan.

– Tällä hetkellä korpus sisältää yli 4 500 tekstiä 46 murteella ja 45 äänitettä karjalan ja vepsän kielen murteilla sekä sanakirjoja, murrekartan ja kielten kielioppiin liittyvää tietoa, Venäjän tiedeakatemian Karjalan tutkimuskeskuksen kielen, kirjallisuuden ja historian tutkimuslaitoksen lyydin kielen tutkija **Aleksandra Rodionova** kertoo.

Opiskelijat kertovat, että verkkosivuilla he tarkistavat sanojen rektiota ja katsovat, mis-

sä kontekstissa tarvittavia sanoja käytetään paremmin ja useammin.

– Tarkistan sanojen merkityksiä, koska korpuksesta on kaikkien tekstien käännoiksi venäjäksi. Vapaa-aikanani voin lukea tekstejä, koska ne ovat kiinnostavia ja tuovat hyötyä minulle jatko-opiskelussa, karjalan kielen opintolinjan neljännen vuosikurssin opiskelija **Valerija Grafova** sanoo.

Opiskelijoita harmittaa kuitenkin se, ettei verkoston käyttöliittymä ole ystävällinen.

– Verkostosta on joskus vaikea löytää tarvittavia tietoja, Melnikov sanoo.

Opiskelijat aikovat osallistua Karjalan tutkimuskeskuksen kielen, kirjallisuuden ja historian tutkimuslaitoksen Kuuntele kotikiel-

tä -tempaukseen, jonka tarkoituksena on äänittää vepsän tai karjalan murteita puhuvien ihmisten puhetta.

– Olen jo aikaisemmin kuullut tästä tempauksesta. Haluan äänittää lähiaikana mummoni puhetta. 73-vuotias karjalainen on kotoisin Aunuksesta. Mummoni lupasi kertoa jotakin kiinnostavaa, Grafova kertoo.

Grafova aikoo äänittää vähintään kolme puhenäytettä. Hänen toinen puhujansa on karjalan kielen opettaja.

– Olen innostunut tempaukseen. Minusta on tärkeä säilyttää mummoni puhetta, Grafova sanoo.

Myös Melnikov on kiinnostunut tempauksesta, mutta hänellä ei ole yhtäkään Karjalan vähemmistökieltä puhuvaa tuttavaa, koska

opiskelija on kotoisin Karjalan ulkopuolelta.

– Laitoksella opettajat sanoivat, että he voivat auttaa minua löytämään puhujan.

Tänä lukuvuonna neljännen kurssin opiskelijat tutkivat dialektologiaa. Opettajat lupaa, että tenttikaudella tempauksen osallistujien ei tarvitse suorittaa dialektologian koetta.

Rodionovan mukaan tempaus ei ole houkuttellut toistaiseksi paljon osallistujia.

– Saimme vain yhden puhenäytteen. Se on livvinkarjalaksi ja kestää viisi minuuttia, Rodionova kertoo.

Rodionova korostaa, että puhenäytteiden täytyy olla omaperäiset. Haastateltava ei saa lukea valmista tekstiä kirjasta tai lehdestä.

– Minusta on mukavampi äänittää jonkun sukulaisen tai tuttavun puhetta, koska silloin hän kertoo mieluummin jostakin. Haastateltaja voi pyytää puhujaa kertomaan esimerkiksi tämän perheestä tai perheen perinteistä, Rodionova sanoo.

Tempauksen tarkoitus on auttaa säilyttämään ja tutkimaan vepsän ja karjalan kieltä sekä lisäämään asukkaiden kiinnostusta Luoteis-Venäjällä asuvien suomalais-ugrialaisten kansojen kielisiin ja kulttuuriin.

Tempauksessa kerätyt parhaat puhenäytteet ladataan VepKar-korpuksen murrekarttaan. Tempauksen voittajat julkistetaan 7. lokakuuta 2023.

Puhenäytteet otetaan vastaan osoitteeseen vepkar@illh.ru 1. heinäkuuta 2023 asti. **KS**

Opiskelijat tarvitsevat lisää kieliharjoittelua

Petroskoin valtionyliopiston neljännen vuosikurssin opiskelijat mieltivät, missä he voivat työskennellä yliopiston jälkeen.

– Osaan hyvin livvinkarjalaa, koska olen kotoisin Aunuksesta, ja kotona sukulaiseni puhuvat karjalaa keskenään. Ymmärrän, että pärjään hyvin karjalan kielen opettajan työssä, mutta jos haluan tehdä tutkimustöitä, niin kielitaito tuskin riittää siihen, karjalan kielen opintolinjan opiskelija **Valerija Grafova** kertoo.

Monet yliopistossa karjalan kieltä lukevat opiskelijat aikovat saada toisen korkeakoulutuksen toiselta alalta.

– Minusta nyt ei ole helppo löytää työtä kielen

parissa. Työpaikkoja on vähän, nimettömänä pysynyt opiskelija sanoo.

Tulevat ala-asteen ja karjalan kielen opettajat ovat sitä mieltä, ettei työpaikkoja karjalan kielen opettajille ole tarjolla. Ala-asteen opettajille on päivittäin aina kysyntää kouluissa.

Opiskelijat kertovat, että kaipaavat enemmän karjalan kielen harjoittelua yliopistossa.

– Minusta yliopistossa on vähän kieliharjoittelua. En voi nyt sanoa, että osaan karjalaa hyvin. Siihen on tietysti vaikuttanut se, että kun pääsin yliopistoon, en osannut sanaakaan varsinaiskarjalaksi, ala-asteen koulutuksen opintolinjan neljännen vuosikurssin opiskelija kertoo. **KS**